

YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC DÂN TỘC THIỂU SỐ TẠI TỈNH ĐẮK NÔNG

Nguyễn Thanh Trúc¹, Võ Xuân Hội¹, Huỳnh Thị Nga¹, Vũ Trinh Vương¹,
Nguyễn Thị Mỹ Hạnh²

Ngày nhận bài: 09/6/2023; Ngày phản biện thông qua: 02/8/2023; Ngày duyệt đăng: 05/8/2023

TÓM TẮT

Dựa trên các số liệu thứ cấp thu thập được và số liệu khảo sát từ 400 mẫu từ cộng đồng dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, bài viết này tập trung (i) nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nguồn nhân lực trên địa bàn tỉnh Đắk Nông và (ii) đưa ra một số giải pháp nhằm thúc đẩy sự phát triển nguồn nhân lực dân tộc thiểu số tại tỉnh Đắk Nông trong thời gian tới. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển nguồn nhân lực dân tộc thiểu số tỉnh Đắk Nông gồm: Điều kiện kinh tế, văn hóa - xã hội, chất lượng giáo dục đào tạo, chất lượng lao động cá nhân, tuyển dụng và thu hút lao động, đào tạo và phát triển, y tế và chăm sóc sức khỏe, môi trường làm việc và quan hệ lao động. Để góp phần thúc đẩy sự phát triển nguồn nhân lực dân tộc thiểu số tại tỉnh Đắk Nông trong thời gian tới cần: Cải thiện môi trường kinh tế, văn hóa - xã hội, nâng cao chất lượng lao động cá nhân người lao động dân tộc thiểu số, đổi mới hệ thống giáo dục đào tạo và pháp luật về lao động dân tộc thiểu số, hoàn thiện công tác tuyển dụng và bố trí sử dụng lao động người dân tộc thiểu số, nâng cao nhận thức của các cấp, ngành về phát triển nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số gắn với đổi mới cơ chế quản lý phát triển nguồn nhân lực dân tộc thiểu số trong thời gian tới.

Từ khóa: Nguồn nhân lực, dân tộc thiểu số, yếu tố ảnh hưởng, Đắk Nông.

1. MỞ ĐẦU

Phát triển nguồn nhân là sự thay đổi tích cực, hài hoà các khía cạnh của nguồn nhân lực như thay đổi về số lượng, cơ cấu, chất lượng. Phát triển nguồn nhân lực có vai trò rất quan trọng đối với sự phát triển kinh tế, xã hội, đây là điều kiện quan trọng góp phần giúp thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của mọi quốc gia, vùng, địa phương.

Đắk Nông là một tỉnh thuộc khu vực Tây Nguyên với nhiều dân tộc anh em cùng sinh sống. Theo UBND tỉnh Đắk Nông, dân tộc thiểu số (DTTD) cư trú tại Đắk Nông có 47.321 hộ/216.286 khẩu, chiếm 28,02% số hộ và 31,47% số nhân khẩu toàn tỉnh. Chất lượng nguồn nhân lực nói chung và nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh đã có bước phát triển, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, giảm nghèo vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tuy nhiên, kinh tế - xã hội vùng dân tộc phát triển còn chậm so với yêu cầu, nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số của tỉnh còn thiếu và yếu, cơ cấu chưa đồng bộ. Lao động dân tộc thiểu số chủ yếu tập trung trong lĩnh vực nông nghiệp, tỷ lệ lao động có trình độ chuyên môn kỹ thuật thấp, chủ yếu là lao động giản đơn và chưa qua đào tạo.

Do đó, xác định được các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển nguồn nhân lực dân tộc thiểu số tỉnh Đắk Nông, trên cơ sở đó đề xuất giải pháp nhằm

thúc đẩy sự phát triển nguồn nhân lực này trong thời gian tới sẽ tạo ra nhiều ý nghĩa tích cực đối với sự ổn định và phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh Đắk Nông trong thời gian tới.

2. CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý thuyết

Theo Hunko (2013), yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nguồn nhân lực thành hai nhóm chính: Nhóm các yếu tố vĩ mô: dân số hoạt động kinh tế, tỷ lệ thất nghiệp, lương trung bình ngành, lương trung bình khu vực, yêu cầu của khu vực đối với người lao động, quá trình di cư; Nhóm các yếu tố vi mô: chính sách nhân sự, giai đoạn vòng đời, trình độ ứng dụng kỹ thuật - công nghệ, đặc điểm kinh doanh.

Genc (2014) cũng phân các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nguồn nhân lực thành hai nhóm yếu tố chính; bao gồm: a) Các yếu tố môi trường bên ngoài như: những biến động/sự kiện trong nền kinh tế quốc tế, những thay đổi/tiến bộ trong công nghệ, những thay đổi trong nền kinh tế quốc gia; văn hóa truyền thống, đặc điểm của ngành, luật pháp và các quy định; b) Các yếu tố môi trường bên trong như: sứ mệnh của tổ chức, chiến lược/mục tiêu của họ, hoạt động kinh doanh, quy mô của tổ chức, cơ cấu tổ chức, lịch sử/truyền thống/

¹Khoa kinh tế, Trường Đại học Tây Nguyên;

²Sở Tài chính tỉnh Đắk Lắk;

Tác giả liên hệ: Nguyễn Thanh Trúc, ĐT: 0905467699, Email: nttruc@ttn.edu.vn.